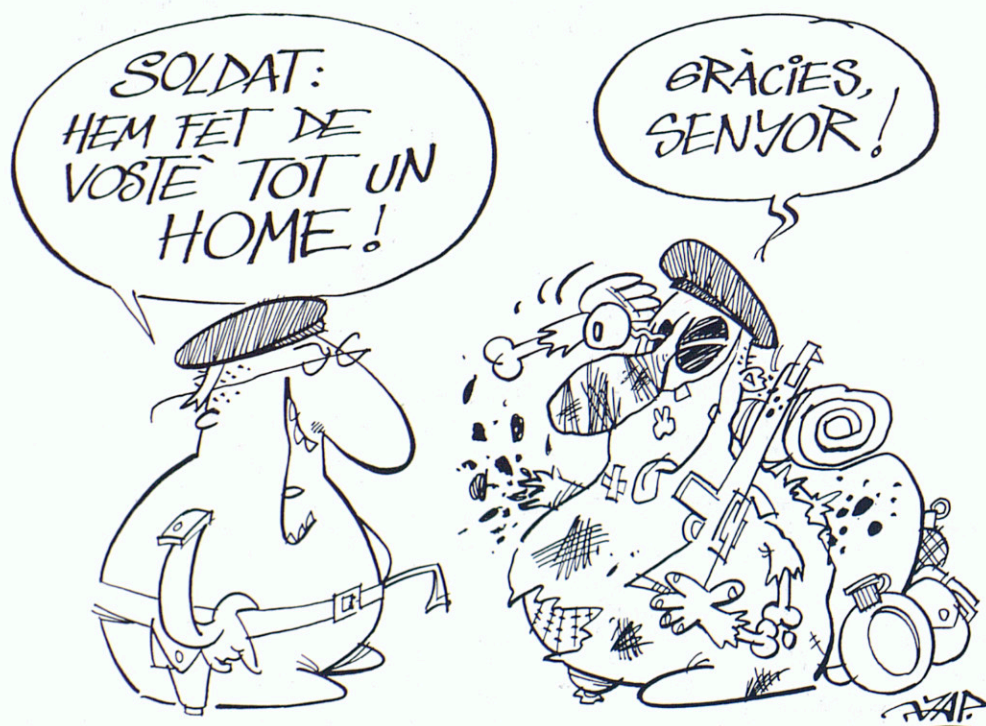

JAP, el ninotaire d'El Punt, i... moltes coses més

La seva exposició itinerant volta durant un any les comarques gironines i Barcelona

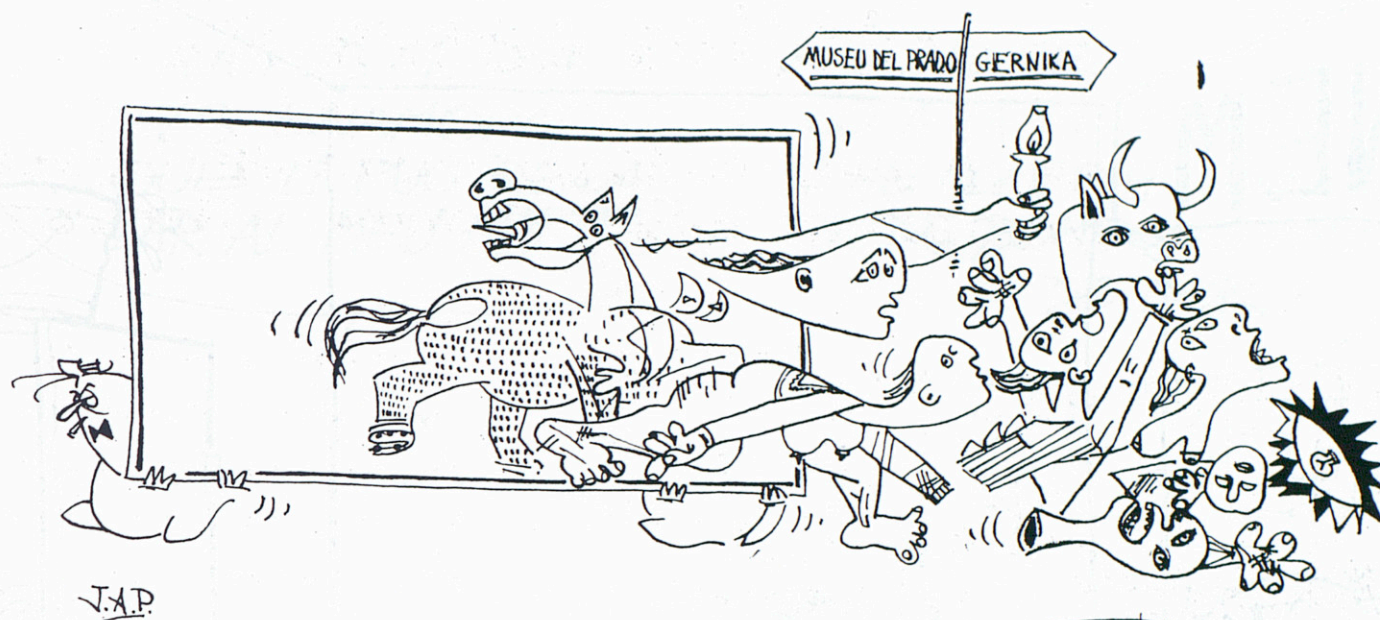
Durant el mes de setembre, el dibuixant Joan-Antoni Poch -JAP- ha exposat una mostra dels seus dibuixos a la seu barcelonina del Col·legi de Periodistes. Es tracta d'una exposició itinerant que va començar el seu recorregut el 25 d'abril a Figueres i que l'acabarà el proper mes de febrer a Arbúcies. Entremig haurà fet un volt complet per les comarques gironines, on el dibuixant és extraordinàriament popular gràcies a la seva col·laboració diària, durant catorze anys, al diari *El Punt*: Banyoles, Girona, la Bisbal, Lloret de Mar, Santa Coloma de Farners, Ripoll, Olot, Puigcerdà, la Cellera de Ter, Sant Gregori i Salt.

Però, a part del seu treball en premsa, JAP ha portat a terme també un interessant treball com a il·lustrador de llibres per a infants. N'ha il·lustrat quinze de la seva muller, l'escriptora Àngels Gardella, i també d'altres de Josep Vallverdú, Enric Larreula, Maite Carranza i altres autors de l'editorial La Galera, fins a un total de prop de trenta llibres.

— Ha il·lustrat prop d'una trentena de llibres infantils, la meitat escrits per la seva esposa —

- la punxa d'en JAP -

- EL GERNIKA TORNA A ESPANYA -

Joan-Antoni Poch i Goicoechea va néixer a Girona el 27 de juny de 1958, en una família de llarga tradició pictòrica. El 1981 es va llicenciar en filosofia i lletres a la Universitat Autònoma de Barcelona. Des del 82 ha alternat la docència —és professor de llengua i literatura catalanes— amb les seves activitats com a il·lustrador. Des de fa catorze anys col·labora en el diari *El Punt* fent-hi un acudit diari i publicant una historieta a la revista *Presència* —el suplement dominical d'*El Punt*. Durant els anys 90 i 91 va publicar-hi també dos còmics per entregues "La Quima Guspira i els falsificadors" i "L'infern blanc".

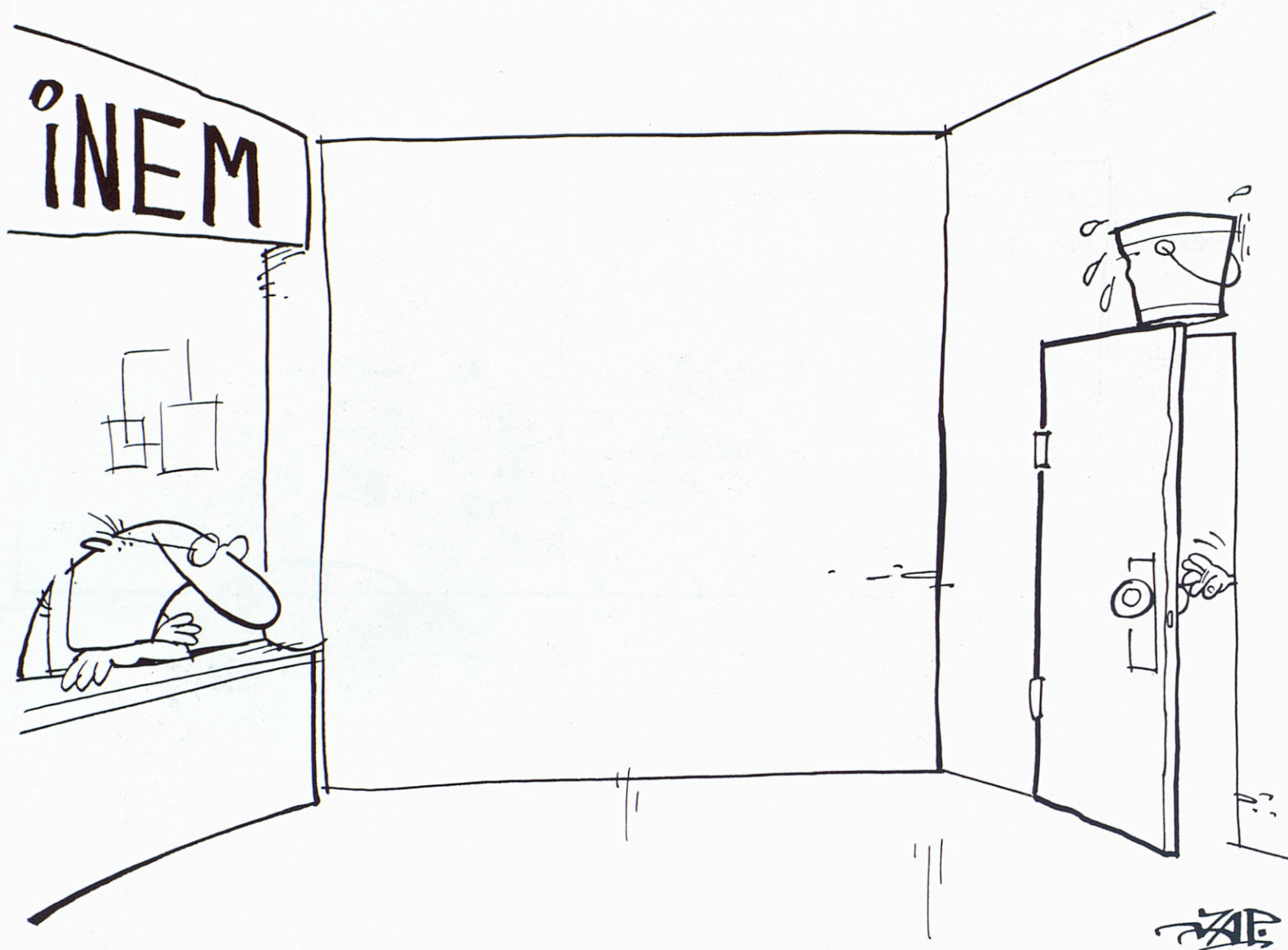
Ha col·laborat en diverses revistes: *La Revista de Girona*, *La Punxa* (revista del Col·legi d'Aparelladors de Girona), *Capçalera*, *El Triangle*, *Hora Nova*, *l'Empordà Federal*, *L'Empordà*, *Girona Selecció*, entre altres. Ha realitzat diverses exposicions: l'any 86 a la Galeria Interboutiques de Girona; els anys 90 i 91 va participar en una exposició col·lectiva organitzada per la Fundació La Caixa que es va exposar en diverses sales de Catalunya i les Balears; l'estiu del 92 va participar en el Festival Internacional de la Caricatura de Perpinyà; per al llarg dels anys 94 i 95 ha preparat una exposició itinerant amb una selecció dels seus millors dibuixos de premsa, organitzada pel Col·legi de Periodistes de Catalunya.

També ha treballat en el disseny gràfic i en diverses escenografies teatrals. L'any 1982 va rebre el premi de la Crítica per les il·lustracions del llibre *Un armariet, un cofre i un diari*, d'Àngels Gardella, publicat per l'editorial La Galera el 1981. ●

JAP va publicar el seu primer ninot a Punt Diari el 6 de novembre del 1980. Aquest sobre el retorn del "Gernika" de Picasso és dels primers. El va publicar el dia 30 d'aquell mateix mes de novembre de 1980.

— Ha fet més de 6.000 acudits per a *El Punt de Girona* i altres publicacions —

JAP: l'aventura del traç

— Àngels Gardella —

Al llarg de catorze anys, només en el diari *El Punt*, Joan-Antoni Poch –JAP– ha publicat més de sis mil acudits. Els seus ninots s'han anat formant, les expressions, cada cop més matisades, han anat guanyant de vegades malícia, de vegades tendresa.

Joan-Antoni Poch, tant com un ninotaire és un dibuixant. L'agudesia dels seus acudits busca la complicitat en les línies. Aquests catorze anys de dibuixos han estat també una recerca àrdua del traç. Els seus ninots s'han perfilat amb eines molt diverses: llapis, carbó, rotring, ploma i finalment pinzell. El traç és l'únic mitjà que té per fer-se entendre, per comunicar; el traç és l'expressivitat, l'únic recurs que tenen els seus ninots per individualitzar-se, per ser, per existir al marge del seu propi creador.

Potser és per aquest afany de contínua recerca que el món artístic de Joan-Antoni Poch no es limita als acudits. Ha il·lustrat llibres –una trentena–; en la revista *Presència*, suplement dominical d'*El Punt*, setmanalment hi publica

una historieta titulada “El Puntet”; també ha publicat còmics, ha treballat en el disseny gràfic i ha col·laborat en els projectes més diversos, des de l'escenografia teatral fins a l'elaboració de grans figures en *paper maché*. La seva curiositat és infinita: aquarel·les, aerògraf, pastel, olis, llapis, tintes, acrílics, pigments de tota mena envolten la taula on treballa, això sí, en un ordre estricte, en lleixes i calaixos; és l'estil polit d'un dibuixant escrupolós. L'exposició que li ha organitzat el Col·legi de Periodistes de Catalunya, en la Demarcació de Girona presidida per Tomàs Yebra, s'ha fet a partir d'una selecció dels més de cinc mil originals d'acudits. La finalitat de tots aquests dibuixos era ser reproduïts. En general tota l'obra gràfica de Joan Antoni Poch ha estat concebuda per passar per la impremta. En el cas del diari ha estat la rotativa qui sistemàticament ha fet d'intermediària entre els seus dibuixos i el públic que els mira. Cents de mils d'acudits sortits d'aquesta màquina han provocat el somriure i de vegades, és clar, el menyspreu o la indignació dels lectors d'*El Punt*. Dibuixos que han estat reproduïts en cadena, multiplicats i distribuïts. Aquesta és la

fascinació del dibuix de premsa i aquest, també, el seu llast. El dibuixant traça un sol exemplar, però l'impressor té en poder seu la capacitat de fer-ne milers. La tècnica, quan es tracta d'un dibuixant de premsa, s'ha d'adequar als mitjans de la impremta per la qual treballa. En aquesta exposició el centenar de dibuixos que la integren estan descontextualitzats; això, però, permet valorar-los des d'una nova perspectiva i descobrir –més enllà del propi acudit, de la idea– la inesgotable aventura del traç, un traç que per a Joan Antoni Poch representa la part més essencial de la seva obra. Però els acudits, naturalment, no són només això. De fet, la majoria de gent no pensa pas que puguin ser això. Un acudit és un enginy generalment graciós que, en el cas de la premsa diària, il·lustra un estat d'opinió. Els ninots d'en JAP sempre són flonjos, però tenen expressions de moltes menes. Hi ha els indefensos, els que entomen tots els contratemps però sempre somriuen, amb un somriure d'una beatitud immaculada, i és aquest somriure el que els converteix en invulnerables a qualsevol adversitat per desmesurada que sigui; n'hi ha d'altres de crispats, no

somriuen, o bé ho fan amb un gest cínic i pervers, amb aquella expressió vivaç dels espavilats que sistemàticament pensen que són més llestos que la majoria. En la galeria d'expressions dels ninots d'en JAP destaquen els que no tenen boca; simplement uns grans ulls i un gran nas per expressar l'astorament, la sorpresa indefensa, l'absoluta perplexitat. Des del seu requadre del diari, miren qui els mira i es tornen espectadors d'un món absurd, frenètic i delirant.

La realitat es transforma en trets caricaturescos; l'obvietat pren carta de naturalesa i, treta del seu context, fa capgirells grotescos; la quotidianitat es torna sorprenent i fa l'ullet des dels dibuixos d'en JAP. El traç, llargament repetit o diferenciat, esdevé un codi, un llenguatge que l'espectador reconeix. Mirant l'acudit diari sap perfectament qui representa qui, s'hi identifica, pren partit i somriu. Després, potser s'adona que és d'ell mateix de qui ha rigut, dels seus propis complexos, dels seus temors, de la seva mesquinesa. El somriure s'apaga i neix la reflexió. ●